

F O A I E

пентрѣ

МНШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 4.

Luni 26. Ianuarie.

1842.

К Ъ В Ъ Н Т.

Zic de D. Професор I. Пенескѣл, кѣ прілежѣл
сѣиндирей шкоалеі нормале дін Бръла.

(Капет).

Ачестеа, домнілор, фіинд неапѣрателе
темеіврї але днапнтѣрей кѣ фолосѣл дивѣ-
дѣтрлор, тѣ сокотеск датор а въ про-
нѣне: кѣ ачеастѣ шкоаль, ла каре а дї
жертѣит атѣтеа келѣел, нѣ есте маї апѣ-
ратѣ de дрептѣл фолосѣлї тїперїмеї; ва
днкѣ с'а черѣт о организацие маї de о-
себїтѣ, декѣт ачелор лалте жѣдеде, шї а-
чеаста а врат, фїинд кѣ с'афѣл дитрѣн
ораншѣ de коммерцѣ шї дитр'о лѣте маї
тѣлт стрейнѣ, декѣт пѣшѣнтѣанѣ, шї аї
кѣрїа фїї, авѣнд дн палптеа окїлор карїера
пѣрїнцїлор, тревѣе негрешїт а кѣноаѣе
дѣбѣ шї треї лїмбї стрейне, ка кѣ ажѣторѣл
лор, сѣ поатѣ окѣпа кантоареле негѣсторѣнцї
шї днапнта дитр'ачеастѣ месерїе, атѣт de
фолосїтоаре дѣрей поастрѣ.

Асѣпра ачестѣї артїкол, домнілор, Ч.
корн ал Депѣтадїї Меркантїле, а арѣтат
о дѣпероасѣ вратаре шї вреднїкѣ кѣ аде-
вѣрат de чїнстеа шї лѣзда зпор асемеѣеа
вѣрѣадї, че чїнтеск тотд'азна фолосѣл ов-
дѣск шї се възкѣрѣ de ферїчїреа вїиторѣл
лї фїеѣдекѣрѣїа нѣам фѣрѣ deосевїре. Ел

а лѣнѣїт а се маї адѣбога дитр'ачеастѣ
шкоаль днкѣ треї класѣрї de лїмбї стрейне
(дїтрепїндеѣе деѣтѣл de греа) шї а пѣ-
те: de чеа Греческѣ, de чеа Італянѣ саѣ
Францѣзѣ шї чеа Славѣнѣ; іар дїн шїинде:
Допїа Скрїптѣрѣ, кѣ каре акѣм de окам-
дѣтѣ с'а днѣсѣрчїнат D. Сергїе Сїсанопѣло
нѣ с'о предеа гратїс, шї ачеастѣ възпѣтате
дїн партеї дї ва адѣбога чїнстеа шї лѣзда
овдѣескѣ. Кѣтрѣ ачестеа, днкѣ възпѣтатеа
домнїї воастрѣ шї алтор фѣкѣторї de вїне
ва маї тѣрї фондѣл шкоалеї, ел а хотѣ-
рѣт сѣ се маї адаѣе шї прїнцїпїрїле пре-
гѣтїтоаре de шїинда Наѣтїчї, кѣнонцїндѣ
фоарте фолосїтоаре дѣрїї поастрѣ.

Фондѣрїле, че авем асѣзїї, домнілор
пентрѣ ачесте ашѣзѣмїнте, се днкеїѣ нѣ
маї дн чеї треї мїї чїпчї сѣте de лѣї, че
аѣ вїне воїт а хѣрѣзї шкоалеї D. D. А.
Сарао шї D. D. Іоан Фаранга дїн лѣфѣ-
рїле домнїлор de жѣдекѣторї. Ачеастѣ
дѣпероасѣ фачѣре de вїне, домнїлор, нѣ
есте нѣмаї зп семплѣ ажѣтор ал шкоалеї;
чї шї о пїлдѣ de ентѣсїастѣ фолосѣлї со-
дїетѣдїї; о пїлдѣ, зїк, каре не доведѣе,
кѣ вїнеле нѣ тревѣе сѣ се факѣ нѣмаї пѣн-
трѣ интересѣл de дїн фѣарѣ; чї шї пентрѣ
ачела, че лїнгѣшѣе сїмѣл морал шї
днпїнѣ вїиторѣлї поменїреа нѣтелї.

Къ тоате ачестеа: Антрамадивъ dom-
пилор, къ възъ воинць ші зпире; ші грез-
тъдіме, че пі ле дикпѣим акѣм пентрѣ дн-
токміреа ачестор днвѣдѣтѣрї, вор перї
пе песїмдіте. Арѣкадивъ зп окїѣ асѣпра
рѣвней фраділор поцрїї Атіненї пентрѣ дн-
вѣдѣтѣрїме пѣвлїче шї въ ведї днкредїн-
ца, кът де интересантъ есте ачеастъ ра-
тѣрѣ соціетѣдїї. Ведедї Гѣверѣл ачещїї
падїї, пе каре тѣпа веакѣрїлор о щерсесе
къ тотѣл дн регїстрѣ пеатѣрїлор чївіліза-
те, кѣм астѣзї пѣ фаче декѣт съ прїїмеа-
скѣ шї съ деа вое пентрѣ дескїдереа шкоа-
лелор пѣвлїче, шї породѣл плїн де ентѣ-
сіаст контрївѣск къ тодї се дїе шї съ
днпаїнтезе. Аколо, domпилор, пїменї пѣ
аре чїпсте а зїче, кънд есте ворѣа де пїце
асеменеа ашезѣмїнте, къ п'аре копїї, саѣ
къ пѣ лѣкѣеце дн локѣл, дн каре се дн-
токмеце; еї тодї сѣлт пѣрїндїї зпї копїл
шї тодї копїї гѣсеск дн фїецекаре дн-
тр'ѣшїї пе пѣрїнтеле лор. Нѣ есте мѣлтѣ
време, де кънд зп къпїтан де коравїе Грек,
вїнд ла казїн, аїчї, гѣсї пе D. Dїмітріе
Dїванї къ кондіка де контрївѣдїе аколеа;
ел днтрѣвѣ пентрѣ че есте, шї дѣпѣ че
съ днкредїнць, къ есте пентрѣ шкоаль,
днпѣтѣрѣ дндатѣ о сѣмѣ де ванї шї а-
цїї фѣрѣ сѣ шї спѣе пѣтеле, плекѣ. Іатѣ,
domпилор пѣнт де ценерозїтате шї де їзѣ-
реа вїнелїї общеск; шї ачеаста трѣвѣе сѣ
пе слѣжеаскѣ де пїлдѣ ла даторїїме, че а-
веш кътре фолосѣл соціетѣдїї.

Ам зїс domпилор, маї сѣс: къ вїиторѣл
тїнерїмеї поастре о чере ка сѣ фїе днпо-
добїтѣ къ щїїнцелѣ, че ар лѣтїпао дн ка-
рїера, че врем аї дескїде шї каре есте
коммерцїл. Лїмба Гречѣаскѣ дар, шї чеа
Італїанѣ сѣлт лїмѣле коммерцїлїї цене-

рал; сѣлт лїмѣле дн сѣршїт, къ каре
ешїнд тѣпѣрѣл дн шкоаль поате трече
deadрентѣл дн кантоареле domпїї-воастре,
зпде къ ажѣторѣл щїїнцелор къщїгате дн
класѣл портам ал лїмѣїї Ромѣнецїї шї
Dопїа-скрїптѣра, дшї поате гѣсї храпа шї
днпаїнта дн щїїнца коммерцїлїї; мѣлцї
днсѣ дн пѣрїндїї де фамїліе амѣцїдїї де
фертекѣл шї обїцїреа лїмѣеї Францозещїї
дн цара поастрѣ, поате, къ чер, ка ачеа-
стѣ лїмѣѣ сѣ фїе дн локѣл челеї Італїене;
дар пѣдїн шї резонѣл дї ва десметїчї: а-
чеастѣ лїмѣѣ, пе каре лѣтмеа о пѣтмеце
зпїверсалѣ, богатѣ шї фѣрѣтоасѣ, днтр'
ачеастѣ царѣ еа аре сѣвт асте калїтѣдїї о
їкоапѣ, ла каре тїнерїмеа поастрѣ пѣ тре-
вѣе сѣ се днкіне: ачеаста есте, їдеїме вї-
вїлїотїчеї еї, каре пѣ се потрївѣск къ сї-
стема поастрѣ; пѣдїна їнфлѣенць че аре
еа дн кондічїле коммерцїлїї шї пѣтереа
де а префаче днтр'ѣн тѣпѣр пѣдїн днгрї-
жїт дн крещереа са мораль, зп фанфарон,
саѣ педаант: къ тоате ачестеа, ачеастѣ
лїмѣѣ дн цара поастрѣ поате форма вѣпї
полїтїчїї, вѣпї лїтераторїї, вѣпї лецѣїторїї;
дар фоарте пар шї преа аневое вѣпї ком-
мерсанцїї. Нѣ зїк днсѣ, къ днтрѣнса пѣ
сѣлт скрїсе кърцїле трѣвїнчоасе пентрѣ
ачеастѣ щїїнць, саѣ къ Францезїї пѣ сѣлт
пегѣдѣторїї; чї воїѣ, сѣ арѣт пѣтаї, къ
чеа маї таре парте а пегоцїлїї дѣрїї поа-
стре, авѣнд їнфлѣенца са дн пѣрцїле, зпде
ачеастѣ лїмѣѣ п'аре пїчї о пѣтере дн ком-
мерцї, прекѣм: дн Рѣсїа, Тѣрчїа, Гречїа,
Італїа шї алтеле дн пѣрцїле Оріентѣлїї,
щїїнценцїї еї пѣ вор їсѣвтї пїчї одатѣ дн
карїера коммерцїлїї къ днлесїреа къ каре
ар їсѣвтї, къпоскънд лїмба Італїанѣ: кътре
ачестеа грезѣтатеа де а фаче пе зп тѣпѣр,

съ щие дн тръпса корреспонденцъ ком-
мерціалъ, есте де 10 орї маї mare, декът
дн лимба Італіанъ, каре арے атът де пъ-
ціпъ deосевіре де ачееа а Ромънілор. Ка
съ ісвѣтїді дар, domнілор, дн скопосъл,
че аведї пентрѣ ачеастъ тіперіме, пърerea
меа есте, ка съ ледѣїді лимба Італіанъ дн
шкоалъ, іар пѣ пе чеа Францоzeаскъ.

Акѣм днї маї рѣмъне, ка съ въ дн-
дестълез кзріозїтатеа, че аведї де а щї
скопосъл, пентрѣ каре с'а ашезат шї лимба
Славонеаскъ днтре челелалте; дар ачеаста
пѣ есте аневое де днцелес. О кзѣтѣтѣрѣ
пѣмаї тревѣ съ арѣпкаді дн орашъл аче-
ста щї дн тоатъ днтїндerea Прінціпатълвї
шї дндатъ ведї vedea о тълдїме де лъ-
квїторї де ачеастъ націе, карїі амерїндаді
де соартъ, зак дн днтѣперїкъл недвѣдъ-
тѣрїі шї карїі сѣнт гата, кѣ тоате ачестеа
а жертѣі аверїме лор кѣ тълдѣтїре, ка съ
аїбъ о шкоалъ регълатъ, ла каре сѣшї
днведе тіперїмеа дн лимба нації лор. Ар
ѣї, фост дар о недрептате пентрѣ ачедї
непорочїді, ка съ ле тречем дїн vedere кѣ
прїлежъл ачеста зп асемеаеа віне чеї ар
пѣтеа тългъїа шї фолосї; дар скопосъл
пострѣ п'а дїнтїт пѣмаї ла ачеаста; чї шї
ла ачееа, кѣ ачеастъ лимбъ фїнд тѣмъ а
маї тълтора, поате лѣміна преа тълт щї-
їнда літератѣрїі зпзї тълѣр шї продъче
днвелшзгате фолоасе дн кзрїщїнда літ-
веї цѣрїї.

Апої ка съ пѣтеді, domнілор, а трї-
зтѣа дн планъл ачествї ашезѣмънт, се
маї чере де неапѣрат а траце о адѣнкъ
лваре амїнте асѣпра днвѣдъторїлор че дї
ведї ашеза, ка атът моралъл, кѣт шї дн-
вѣдътѣрїме лор, съ въ поатъ да резълта-
тъл dorїт; кѣчї дѣ ведї трече дїн vedere

ачест прїнцип акѣм ла днченѣтъл лѣмїпѣрїі
тіперїлор, кѣнд ініміле лор сѣнт прїмі-
тоаре де тот фелъл де днтїпѣрїрі, demo-
ралїзадіа шї греаоа сістемъ а днвѣдътѣ-
рїлор ле вор днсѣфла фелѣрїте пѣравѣрї
шї дндѣрѣтїчїрї; шї прїп зрмаре времеа
днтпрезѣпъ кѣ прогресъл съ ва пїерде дн
zadar.

Акѣм п'аш сокотї преа ферїчїт, do-
mnїлор, пѣгънд съ пѣдѣждѣеск, кѣ зпїреа
domнїї-воастре шї драгостеа кѣтре днвѣ-
дътѣрїме пѣвлїче ва фаче ка ачест сѣїнци-
тор ал щїїнделор, съ скоацъ тіперї вред-
нїчї де інтересъл патрїї лор, де драгостеа
пѣрїнцилор шї а domнїї-воастре. Ма'ш со-
котї, зїк, преа ферїчїт, пѣгънд прїп ажъ-
торъл domнїї-воастре, съ арѣт пе времеа,
дн каре тѣ воїѣ маї сѣї пе ачеастъ кате-
дрѣ пѣрїнцилор, че кѣртеа дн протїва
шкоалеї, пе кѣнд с'афла дн пїще днкѣ-
перї невреднїче де чїпстеа шї сістемата, че
тревѣ съ аїбъ днвѣдътѣрїме еї, кѣ п'ам
фост, дѣпъ кѣм п'аѣ сокоит зп лѣкрѣтор
кѣ платъ дн шкоалъ; чї зп пѣрїпте ал
ачедїї тіперїмі. — ! . .

Брѣїла, 1841.

IDEI RAFCODICE.

14.

Прївїрѣ ла челе зїсе.

Съ прївїм ла челе че ам зїс пѣпъ
акѣмта, шї съ пе рѣдїкѣм дела трѣпѣрїле
ачеле, каре кѣ мїліоане де орї сѣнт маї
мїчї декът грѣзѣцъл де пѣсїп пе скара
патѣреї пѣпъ ла ачелѣ трѣпѣрї, каре кѣ
мїліоане де орї сѣнт маї марї декът пѣ-
тѣнтъл пострѣ, шї тотъл лѣтеск днтѣ-

*)

meiaze, ши коворъндъне іаръші не ачеа скаръ а патреї дндъръпт, пъ vom афла алта, декът днделепчїзнь ши пътеръ дъмнезїаскъ, ши ачеастъ пъзъмаї дн тотъл лъмеск, чї ши дн чеа маї мікъ а лъї пъртїчїкъ. Дъмнезїаска днделепчїзне аша де таре се аратъ дн пънза саъ трѣжа пъїапженълї, ка ши кът се адевереще дн леїле ачелъ каре дн соареле ши планетеле ла о лалтъ. Тоатъ вїетатъ, тоатъ іаръа ши фрѣнза къ окїї мїндїї прївїтъ ши прїн мікроскоп черчетатъ аратъ о мї. пъне дъмнезїаскъ. Съ прївїт ла стръктъра дн лоптръ а плантелор ши а флорїлор лор, се къзътъм ла anatomia зпїї паїѣ ши ле vom афла аша тъїестрос фъкъте, дн кът ши неврънд не vom зпмлъ де мїзъне ши vom лъзда не чеї че лъѣ фъкът. — Съ мѣрѣем а черчета фъптърїле вїї. Дн сърїле де варъ цеме атмосфера де вїетъдї, фїештекаре пїкътъръ де апъ стъзътъ есте о лъме мікъ де фъптърї вїї; фїештекаре фрѣнзъ а зпїї арворе есте о колонїе де инсекте, фїештекаре плантъ, фїештекаре флоаре дъ хранъ ла мїліоане де вїетъдї. —

Къте обїекте днкъ тревъе съ маї фїе дн патъръ каре пої пъ ле къпоащем! ши ачелъ че къпоащем сѣпт прѣ пъдїне але асетъна къ тотъл лъкрърїлор лъї Дъмнезеѣ, каре дн фачеръ челор маї тарї лъкрърї аратъ тот ачеа днделепчїзне, ка ши дн зїдїрѣ челор мїчї, тот днтрѣн mod грїжѣще ел де инсектъл чел маї мік, каре се тѣрѣе дн пълвере, ка ши де кїтъл чел зрїаш, каре ка зп мъпте днпоатъ дѣсѣпра Очеапълї.

Фантазіа поастръ се пѣрде дн капетеле патреї тарї ши мїчї, ши пої пъ щїм ла че съ не мїзънът маї таре де атот-

пѣтѣрїкъл Дъмнезеѣ: дн ачеле тарї трѣпърї каре песте пої се аратъ ка стеле ши се днвѣртеск песте капетеле поастре; саъ дн ачеле маї мїчї фїїпде, каре пъмаї къ мікроскопъл се пот vedѣ? — Къчї саъ де vom лъа къ Хершел ши Шретер телескопъл, ши vom сокотї зрїаша тѣрїме ши репечїзне а зпїї планете, саъ къ Хooke ши Baker vom прївї прїн мікроскоп стръктъра зпїї маї мїчї днфъсорїї, ла тоате ачестъ не vom vedѣ сїлїдї а не мїзъна ши а не днкїна пътерїї дъмнезїещї. — Днтрѣ адеврѣ нїмїк пъ дештѣптъ маї мълт къцетъл окїзълї спре релїцїосїтате ши къпоащереа де Дъмнезеѣ, декът адеврѣатъл стъдїѣ алпатреї, ши еѣ кътез а зїче, къ пъмаї ачела, каре къпоаще патъра, поате авѣ дрѣпта жъдекатъ деспре атот пътерѣ, възпътатъ ши днделепчїзнь лъї Дъмнезеѣ. Ши тотъші ачест стъдїѣ есте ла пої Ромѣнїї днкът щїѣ, саъ фоарте пъдїн, саъ маї днтрѣ нїмїка сокотїт. Дештентъндъсе ачеаста къзътъ Nadie дн летаргъл, каре песте дъпса се ащерпъсе, аѣ днгрїжїт пъпъ акъта де мълте кърдї въне ши фолосїтоаре, каре пентрѣ прънчїа еї дн карѣ се афлъ, адеврѣат къ сѣпт дестъле, дпсѣ пентрѣ стъдїзъл патреї, пентрѣ къпоащерѣ леїлор еї фоарте пъдїн саъ остелїт, ши тотъші ши копїлор есте къпоащїнда патреї къ тотъл де тревїпцъ, къчї дн трълса заче ачеа релїцїе каре дъче ши дналдъ кътрѣ адеврѣатъл Дъмнезеѣ, ши карѣ пїчї о сектъ пъ ва стрїкао днвѣчї! — Дѣкъ вре зп om 'шаѣ десъвѣршїт мїнтъ са, пъпъ ла аша треаптъ, днкът ел не аратъ фъптърїле сале аша де перфекте, кът нїмїк пъмаї поате адаога маї мълт: атънчї пої пънем лъкрърїле ачестъ дн кабинетърї, дн

галеріи, ши мерцет de департе спре а не минъна de авкторъл оменеск. De че даръ съ пз черчетъм ервзрелекъмшилор, арбори пздърлор, фьеръле, виегъділе, каре се афлъ дп пещері, дп апе, ши песте тоатъ фаца пъмжнтълі, каре дп аер своаръ, ши сквтъръ аеръл къ гласъл чел мелодіос, ши съ квоощем прін еле пре Авкторъл чел певъзет, чел дѣмнезъеск, минъпандъне de днде-ленчівнъ лъі. Еъ дп Фоіле ачестъ пъвліче, каре de тълте орі мѣв дндълчѣт віаца, джпдѣмі прілеж а фаче кжнд ши кжнд къцетелор тълте лок, каре дзреріле че родъъ ла аджкъл інімеі тълте лѣъ пріміт ши пріетелор меі лѣъ дппъртъшіт, трімідіндѣмі копътімірѣ лор — валзам тъмъдзитор дп панеле сфлетълі — ам дпсемпат прекъм четиторі лор вор фі четіт о змъръ дп історіа патъреі, сзѣт тітлз de ідеі рапсодіче ши ард de доріндъ, ачеаста змъръ а о vedѣ дп-фіндате ши дптр'о карте сістематікъ. Ачеаста кз съ о фак сінгър, фіещекаре ва vedѣ къ пз é къ пзтіндъ, къчі ла аша о апъкаре се чер маі тълте тжпні, маі тълте капете. Дечі дѣкъ врезніі дпнтръ копаціопаліціі меі ар дорі ачеаста, — de каре пз тъ дпдоеск-ка ши міне, еі віне воіаскъ а'ші дппъртъші гжндзрїле сале прін ачестъ Фоі, каре Домнъл Редакторъл сжпт дпвіне, ка възърос ле ва дешкїде спре ачеаста фолосїтоаре дптрепріндере, ши аша поате къ ажвгжндъне времеа vom ажвпде ла челе дорїте.

Токма кжнд съвжршііъ ачестъ матеріе, дпші пікъ дп тжпль о къртічікъ пемдаскъ дптітълать „Деспре пропъшірѣ ши кълтзра дп Прінціпатърїле Ромъніеі ши а Молдавїеі дп осевїтъ прівіндъ асзпра квоощінделор

патърале, de Др. Маіер, къвжпнат ла ценера-рала адъпаре а черчетъторїлор de патърѣ ши а Докторїлор дп Бон ла 18. Септемврие 1835.

Дп ачеаста къртічікъ ворѣвде D. Др. Маіер къ о кълдъръ осевїтъ деспре Прінціпатърї, деспре спъжпїрѣ de аколо, ши деспре пропъшірѣ че о фаче попоръл дп-тржпселе. — Ла Фоіа 10 адъче, кжткъ прін не предетата сіміндъ а D. Доктор de Цѣв Цїхак дп Іаші ла 1832 саъ алкътїт о соціетате de черчетъторї de патърѣ, каре челе маі фрзтоасе фрзпърї ва репърта; кжткъ ачестъ соціетате ла ап. 1835 пзтъра 265 de тълъларе — дпсъ че не міне маі таре тъ іntересъзъ, есте, кжткъ D. Др. Цїхак ар фі дат ла лзміпъ тот дп апъл ачела дп лімъа Ромжпѣскъ о історіе патъралъ, деспре карѣ поі нічі зп семп пз квоощем. Віне ар фі дѣкъ D. D. Лїврерї дп Іаші пѣр дппъртъші ши поъ каталоацеле de кърці каре ес аколо ла лзміпъ, ка съ ле квоощем ши поі. — Ла сфжршітъл къртічелеі провокъзъ D. Др. Маіер не черчетъторїі de патърѣ дпн Церманіа а се авате мі прін ачелъ Прінціпатърї, vnde дпн партѣ стъжпїреі къ тоатъ квїінда вор фі пріміці ши съ пз прецете нічі de о жертвъ а о адъче пентръ десвоитарѣ ізвїрїі шїінделор патъреі ла лъккїторїі ачелї пъмжнт, ла карїі атжтѣ таленте пентръ поезіе, тззікъ ши згъръвіре се аратъ, ши аї дпвъръбъта спре квоощінда обїектелор патърале, каре маі de апроапе дп дппресоаръ, ши аша а дп-вжптъгді старѣ ши кълтзра пъмжнтълі; — ши аша, зіче D. Др. Маіер маі de парте, ва квооще ценераціа чеа тързіе а оаменлор тълдъмінд, кжткъ не класїкъл пъмжнт а Дачїеі, пз Романїі, чї Церманїі аъ фост, карїі

лптъѡа ѡвѡре а адевѡратѡлѡї стѡдѡз де па-
тѡрѡ ла ачеї лѡкѡиторї аѡ децентато шї
калѡ ачеѡа поаѡ спре перфекѡїа дѡхѡрїмор
лор аѡ дескїсо. — Де саѡ лпцїнїт лп
чеѡа поѡта D. Dr. Маїер нѡ шїѡ, атѡта
нѡтаї лпї есте кѡпоскѡт, кѡткѡ спре лп-
темеїарѡ нѡсеѡлѡї наѡїонал дїн Бѡкѡреѡї
сѡт протекѡїа D. марелѡї Бан шї Мїнї-
стрѡ дїн лѡвнтрѡ Мїхалаке Гїка, D. Про-
фесор Валенстеїн таї вѡртос пентрѡ ор-
нїтолоѡїе пѡне чеа таї маре сїлїндѡ.

Dr. Васїч.

Partїдеѡе полїтїче лп Франца.

Зїче Алфонс Карр: Де зече ані лп-
коаче ка врео треїзечї де вѡрѡаѡї, дїн ка-
рїї нѡтаї патрѡ чїпчї сѡнт кѡпоскѡдї дѡпѡ
талентеле лор челе марї, се чертарѡ шї
се скѡртѡнарѡ пентрѡ пѡтереа чеа таї
'палтѡ. Фїецекаре дїн ачеѡїа аре ка ла
20 партїзанї, карїї ѡаѡ парте ла ѡсторїа
лор. Де дѡзѡзечї орї треїзечї фаче 600;
пентрѡ ачеѡїа шї прїа ачеѡїа се фак лп
Франца тоате. Дїн вѡрѡаѡїї чеї треїзечї
нѡтаї опт (ка мїнїстрї) пот аѡеа пе а-
чеѡаш време пѡтереа лп тѡпї; пѡпѡ
вѡнд еї стѡпѡнеспк, сѡнт нѡмїдї „гѡверн
антїнаѡїонал, вѡндѡдї ла стрѡнїнї, тїранї,
вѡрѡаѡїї сїлеї, десне де аї корѡтпне лп
орї че кїп (таї вѡртос прїн аѡр).“ —
Хѡлеѡе таї мїчї ле тречет кѡ веѡереа.
Чеї 22, карїї сѡнт фѡрѡ дерегѡторїе, се
нѡспек еї пе сїне лпсѡш четѡденї марї,
прїетїнї аї попорѡлѡї, нѡдеждеа патрїеї,
вїртѡтѡ фѡрѡ еѡїсѡт, „Цара.“ Еї стрїгѡ
лп контра абѡзѡрїмор, лптрѡ каре еї дакѡ
ѡеї кѡѡта, нїмїк алтѡ нѡ аѡлѡ рѡѡ, декѡт

пѡказѡл кѡ нѡ ле пот сѡвѡршї еї лпсѡш.
Чеї опт, карїї стаѡ ла кѡртѡ, се лпдоа-
нѡ пе сїне шї пе аї лор пѡпѡ лп мїнѡ-
тѡл, кѡнд ка шї лїнїторїеле сѡтѡле кад
лп жос; дѡпѡ ачеѡаста алте опт персоане
кѡпрїнд локѡл лор. Чеї опт карїї нїтрѡ,
хѡрѡзек тотдеѡдѡтѡ сѡс лпшїрателе нѡ-
мїрї де гѡверн антїнаѡїонал, вѡндѡдї ла
стрѡнїнї, тїранї, вѡрѡаѡї аї сїлеї, десне де
а фї корѡпѡдї лп орї че кїп. Чеї опт
скошї дїн постѡрї трек ла ранѡл де марї
четѡденї, прїетїнї аї попорѡлѡї, нѡдеждеа
патрїеї, вїртѡтѡе фѡрѡ еѡїсѡт шї се фак
їарѡш — Цара.

Ї N C E K P E T.

„Дар нѡ нѡтреѡа прїчїна
„Че дарѡ аѡеа жѡнїе.“
Негрѡдїдї. — Ла Марїа.

„Фрателе теѡ, аскѡлтѡ, спѡне сѡрореї тале,
„Де че сѡ вестежаѡе нїептѡл тѡѡ тїперел?
„Аскѡлтѡтѡ ѡѡїте, спѡнемї ѡнде те доаре?
„Сѡ вїндек ата ранѡ: копїле фѡртѡщел. . .“

Сора теа лїак нѡ е, вїне сѡмї факѡ мїе,
Нїчї тѡ нїчї нїме алтѡл, нѡ тѡ ѡа вїндека:
Дѡререа че тѡ дарѡтѡ, есте о тѡртѡрїе,
Кѡ сорѡ тѡ пе мїне кѡрѡнд мїеї лпгропа;

Сѡдї спѡїѡ, еѡ нѡ ам зїле, тѡ ѡезї кѡш м'ам топїт,
О таїнѡ стѡ аїче пе нїмїоара теа,
Їн дор че тѡ тѡнчеѡе, тѡ арде м'аѡ пенїт,
. . . Шї торїѡ кѡ тїперѡе, вїѡаѡа мїсѡ ѡа.

Ла мїне нѡ е глѡтѡ, крїза с'аѡ фѡкѡт маре;
Мѡ арде, тѡ ѡсѡкѡ, де тот лпмї есте грѡѡ;
„Кѡнд кѡѡетѡл лї ѡлѡѡ, аѡаста лїак нѡ аре.“
Шї нїме нѡнїнї поате фаче, паче кѡ гѡндѡл теѡ.

Ка ерї ерам вѡрѡдѡтек, копїл пе вїповат,
Нѡскѡт прїн сѡрѡтаре, прїн драѡсте — Амор.

Ка ерї ерам зп прѣик кѣ сѣлетѣл кѣрат,
Плїн пѣтаї де глѣте'цї ш'а пѣтеї меде дор.

Аша на ерї дїтї наре, дар астрѣлї . . аѣ трекѣт;
Сѣ трек шї еѣ дїн лѣте аш вѣре сѣтѣ сѣршеск,
Кѣ тоате кѣ пѣї нїме сѣ спѣе, де пѣ сѣнт
Кїнѣрї шї маї кѣмплїте ла чеї че пѣ трѣск.

А теа дѣрере соро есте о таїнѣ аскѣнѣсѣ,
Длї фѣндѣл астеї іпїтї, че 'н веїї ва сѣспїна
Ша соарелї кїар разѣ че 'н порї сѣ вѣд стрѣнѣнѣсѣ,
Длї таїна теа вѣр'одатѣ дївечї пѣ вор дїтра.

А теа іпїтѣ асѣел дї флакѣрї сѣ се арѣлѣ,
Кѣчї поате маї де време а вате ва 'нчета;
Іар таїна теа прїп тоарте ласѣ о сѣ се пїарѣлѣ.
„Фрѣтоасѣ зї де тоатїлѣ еѣ пѣ те воїѣ зїта.“

Нѣ о раїнѣрѣ вѣкатѣ де салче пѣнѣгѣтоаре
Тѣ веїї о пѣсѣрїкѣ аколо сѣспїнѣнд?
Іаїна дї е мїкѣ, дар фоарте сїмѣтоаре;
Еа пѣлѣце, еа сѣспїнѣ, дѣререа тѣнѣнѣнд.

Чере соро сѣ'цї спѣе че есте а еї дѣрере,
Длїтреав'о де че пѣлѣце шї вїндек'о де поцї.
Саї, ласѣ о дї паче, еа п'аре тѣнѣгѣере;
Ласѣ тѣ шї пе мїне дї шїрѣл челор торѣї.

Де че 'мї арѣїї тѣ флоареа чеа мїкѣ алѣчоасѣ?
Чем' спїї де лѣкрѣтїоарѣ, кѣндѣ цїї кѣт о із-
вѣск?

Ла че'мї зїчї „Фрате стѣлѣце флоареа астѣ фрѣ-
тоасѣ?“

Кѣнд цїї кѣ пѣптрѣ дѣнса ресѣфлѣ шї трѣск.

. . . Ласѣ тѣ соро 'н паче сѣ тор кѣ астѣ таїнѣ,
Нѣ 'мї децѣнта дѣререа, маї грѣѣ а сѣферї,
Н'ацѣнт, пѣ чеїѣ, пѣ'мї трѣвїї сѣтї вїндечї а
меа ранѣ;

Еѣ пѣ воїѣ алт нѣмїкѣ, декѣт сѣ почїѣ тѣрї.

Чѣ'мї фолосѣце мїе, де калѣ пе флорїчѣе,
Кѣнд еме пѣптрѣ мїне тот прѣцѣл аѣ перѣлѣт.
Шї че ш'ацѣтѣ іарѣш, де сѣнт пе черѣрї стеле,
Стелеле дїтї пѣр пѣгре, пѣ стрѣлѣческ маї тѣлѣт.

Ізвїам шї еѣ одатѣ се сорѣ рѣа дїн крїн;
Ізвїам тѣлѣт вїолета, ізвїам пе мїнѣнѣне;
Ізвїам окїї чеї пѣгрї . . . , атѣпчї п'авеам сѣспїн,
Д'тѣнчї тоатѣ флоареа зп пѣте дїтї спѣне.

Де Амор дїсѣ сїнгѣр ах тоате се скїтварѣ;
Пѣтѣнтѣл, мїсѣ наре пѣстїѣ пе тѣрїпїнѣ
Лакрїта, о отравѣ, цїї rodie амарѣ —
Шї роза пѣ е флоаре, пе каре ам ізвїт.

Кѣнтареа чеа маї мїе дїтї наре скѣрѣцїре,
Мѣзїка тѣ асѣрде, еѣ п'о почїѣ сѣферї.
Крѣдїнѣца дїтре оамѣнї маї тѣлѣт пѣ аре фїре,
Вѣнзареа, 'ншѣлѣчѣнеа дї тоцї о поцї прївї.

Соареле кѣнд ресаре дї тѣлѣтї стрѣлѣчїре,
Пѣсте пѣтѣнт шї апе кѣнд вїне а домнї,
Соро, кѣт ла дѣнѣл, дар іар пѣшѣлѣцѣмїре;
Кѣчї окїї мї сѣ стрїкѣ, ла ел пѣ почїѣ прївї.

Лѣна кѣнд есте плїнѣ, кѣнд поцїїле domneїѣ,
Крѣде соро кѣ влѣстѣт нїї стрѣлѣчїреа са.
Дар, черїлѣ сѣ тѣ ерте, лѣна кѣнд стрѣлѣчѣще,
Трекѣтѣл мїл децїантѣ, еѣ пѣл маї почїѣ зїта.

Черїлѣ есте преа сѣлїт, ах' дар есте преа де парте,
Шї токѣтї пѣл' ла дѣнѣл п'о сѣ тѣ почїѣ зїна.
Моартеа каре пе оамѣнї де кїнѣрї дї деспарте
Нѣ вїне, шї пе М . . еѣ пѣ о почїѣ зїта.

N. Істрате.

Фелїзрїте.

— Демоаселе Goblie, тїцѣра шї вѣстї
та фїгѣрантѣ дїн Парїс тѣрї пѣ де тѣлѣт.
Лѣкрѣрїле рѣмасе де дѣнса, даѣ о поаѣ а-
деверїре, кѣтѣ авѣцїе кѣрѣце ла зп артїст
саї артїстѣ кѣ рѣнѣме дї Франца. Ачеле
лѣкрѣрї дѣпѣ мїста де лїцїтацїе (mezat) фѣ-
серѣ зрѣтѣтоареле: 83 шалѣрї де Персіа,
113 кашїмїре францозѣцїї, 38 тѣхрѣтї тѣр-
чѣцїї, 18,000 пѣрекї де тѣлѣшїї, 3486 кѣ-
тїоаре (etїis) кѣ парфѣмерїї (mїросѣрїї),
6000 пѣрекї папѣчї де тѣтасѣ, 874 vїгане,

10 мантеле, 1040 подоаве пентрз кап, 280 враселете, 540 цїзваерзрї (скъле) шї 36 пь-рекі де черчеї де врілант, 16 колїере де тьргьрїтаре шї лнкъ пе атѣтеа де діамантврї, 3 пьрекі стрїмѳї, 3 пьрекі къмешї, 609 вастале де пас късвте къ флорї, доаъ коверте алве де пат шї о вївлїотекъ лнтреагъ де кърцї некълїте, кът шї о рьгьчъне, пъ пентрз вьрвадї, чї пентрз зп вьрват.

— Віктор Хьго, поетъл шї капъл шкоалеї романтиче лшї вїнде ла Парїс то-вїліїле шї тот че аре де прїсос. Длпсъл 'шаѣ zїdїт о касъ поаъ, лп каре ва їтра дъпъ пацїї спре а о лъккї. Жьрналеле францоzeцїї даѣ о лїстъ їнтересантъ де тоате ачеле обїекте, каре л дпсѳълъ пе Віктор Хьго ла лъкрареа драмелор сале челор дпфїорьтоаре шї каре къ плата де пъсъ се пот кътпъра: „Ып шїш (rugio) дела вестїтъл ход дїп Італїа Фра Дїаволо; зп шьрзп дїп кътара де тортърї, къ каре фѳ кїпїт Ravallac; кълцзпї спанїолешї, къ каре дела Cartouche фѳ стоарсъ тьртърїсі-реа; фъклїа де чеаръ къ каре Мїма Laffarge маї кънд ера лъмїнъ вьрватълї сьѣ, дъпъ че лаѣ отръвїт; мїдеръл Madmeї Meson, каре лаѣ пьртат, кънд се афла де фацъ ла оторъл лвї Фївалdez; тълпа дндїеволітеї Бісон дп спїрт, къ каре еа лшї стрьпънсесе пе треї фїї аї сьї, шї 196 къпъдїнї де а гїлотїнацїлор лп времеа револздіеї францо-zeцїї; апої штреангъл къ каре Варнеїл шер-вїторїѳл сьгръмасе пе домъл сьѣ лп Парїс, ка сьл жьѳвїаскъ; лп сѳършїт тодї апї Газетеї Трївълалелор, кът шї а-палеле дрептъдїї крїмінале дїп Англїа.

— Дїп че прїчїнъ Ценїї чеї тарї фак де овще шї челе маї тълте даторїї? — Пентрз-къ еї лшї тьсъръ келтзїемїле дъпъ кът се сїнт де вреднїчї, їар пъ дъпъ кът пот къдїга.

— Ып Енглеz лъсъ лп тестаментъл сьѣ 10,000 фпї. арцїнт пентрз чеа дїп тълїе фемеїе пепорочїтъ, деспре каре с'ар доведї, къткъ лшї поартъ сарчїна пепорочїрїлор фьръ а спъне нїтълвї. О пьтъ шї пъ алта, къдїгъ прецъл пъс де Енглеzъл.

— Пітагорас фїлософъл лпвьца, къткъ сѳелетеле оаменїлор дъпъ моарте трек лп трьпзрї де але довїтоачелор. Лп зїоа де астьзї есперїїнда аратъ знеорї деандъ-рателе: дъхзрї довїточецїї петрекълнд лп трьпзрї де але оаменїлор. |Б.

— Фемеїле сълпт лп тоате пьрцїле чї-вїлізате обїектъл знеї деосевїте полїтїчїрї. Лп Корсіка, лпсъ ка шї лнтре Ромълї зрмеазъ лнтрз ачеаста таре деосевїре ла рангьрїле челе де цїос. Лп зї де серь-тоаре пьтаї вьрвадїї шед ла тасъ, еар фе-меїле лпврькате лп страеле челе маї фь-моасе, слъжеск пре еї шї пре оаспедїї. Nїме пъ се вате аколо пентрз о фемее. Дакъ се сѳъдеск доъ фемеї лп пълїк, апої тодї вьрвадїї фак зп черк лп цїзръл лор, шї ласъ ка еле сь лпкеїе ачеса че аѣ лпчепьт сїпгьре, лпнїедекълнд пе алтеле а се ате-стека лнтрз ачеаста. Сеара се адъпъ еар вьрвадїї ачелор фемеї шї петрек лп паче ка маї пайнте, фьръ а се лпгрїжі де дъшпъ-нїїле содїлор лор.

А. Р.